

Slovensko združenje
paliativne oskrbe in hospica

Vloga logopeda v timu

Klara Trpkova Bergant

Dodatna znanja iz paliative

“Korak za korakom”

Izola, 2. 2. 2024

Klara Trpkova Bergant, *specialistka klinične logopedije*
UKCL, Nevrološka klinika, Služba za nevrorehabilitacijo

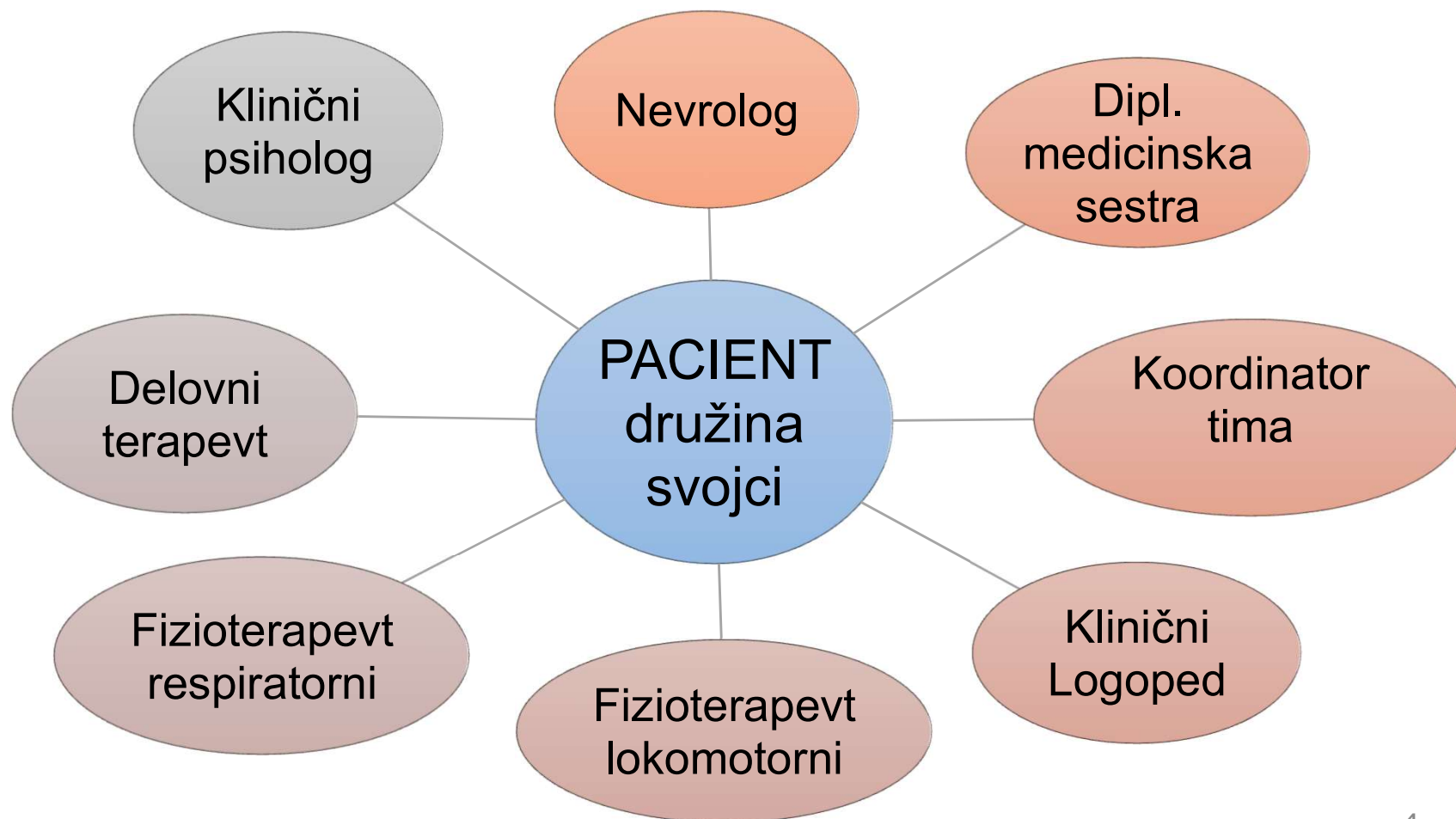
klara.trpkova@kclj.si

- *Oddelek za Nevrološke bolezni SB Maribor*
- *Otroški oddelek URI Soča*
- *Oddelek z odrasle po poškodbi glave in nevrodegenerativne bolezni URI Soča*
- *Center za motnje glasu, govora in požiranja (Klinika za ORL in CFK UKCL)*

Potek predavanja

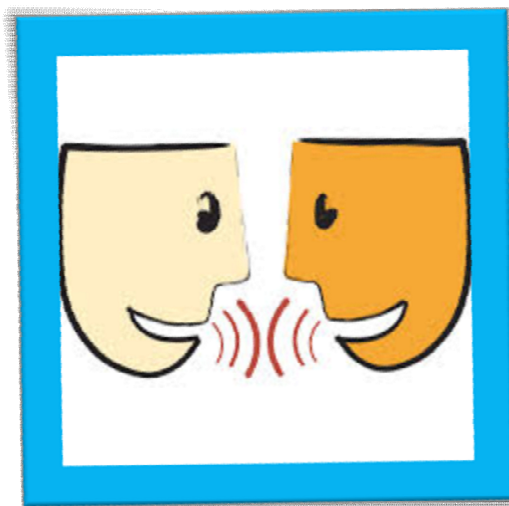
1. Člani tima
2. Komunikacija, govor, jezik
3. Vzrok težav v komunikaciji
4. Reševanje težav
5. Prilagoditve in napake v komunikaciji
6. Disfagija

Predstavitev dela ALS tima in njenih članov

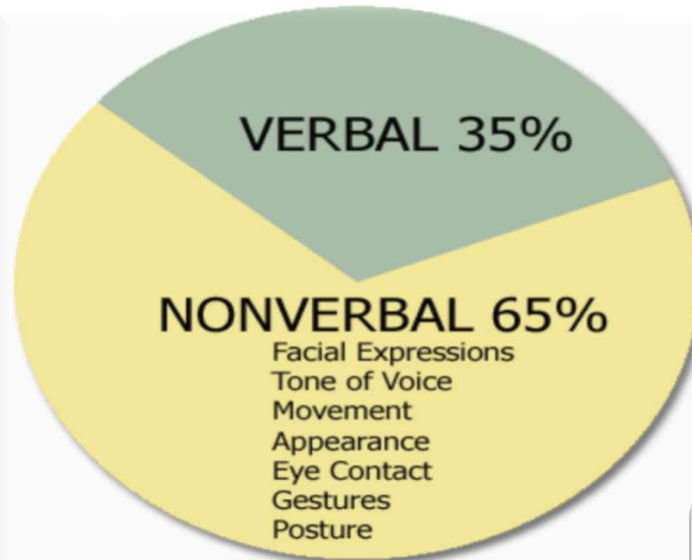
Komunikacija

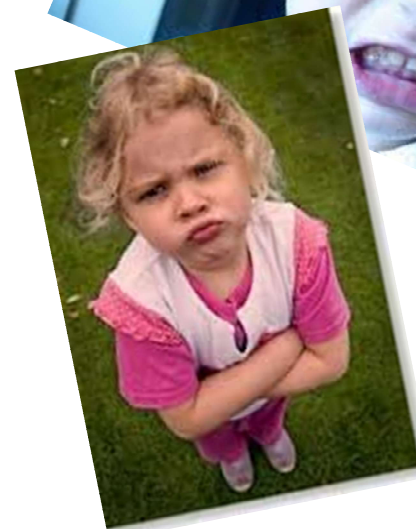
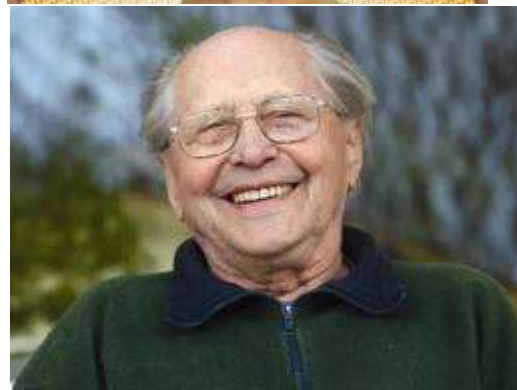
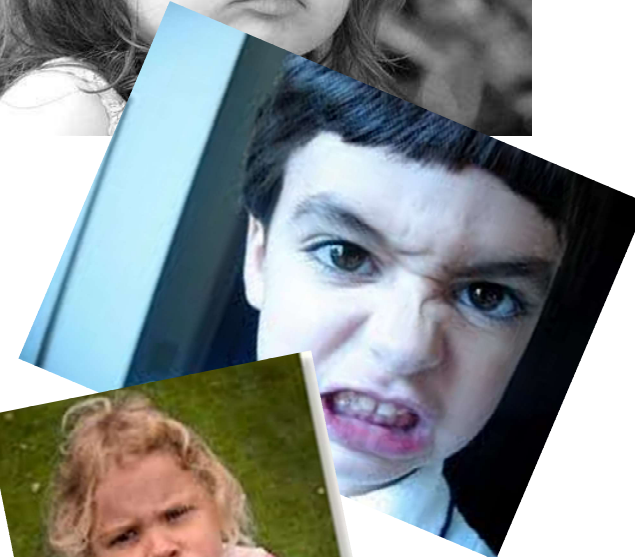
I
Love MY
VOICE!

© 2008 by [signature]

Kaj izdaja naš obraz....

Komunikacija Nisem sam. Je beseda.

Kako komuniciramo?

7 % besede, govor
55 % neverbalna
komunikacija (telo,
mimika)
38% paraverbalna
(glas)

Ne gre toliko za to
KAJ ampak **KAKO**

Komunikacija =

- Očesni stik
  - Obrazna ekspresija
  - Stisk roke
  - Premik dela telesa
  - Pomežik, dva, tri
  - Skupna pozornost
  - Kretnje in geste
  - Glas
-
- Besedna komunikacija

Zakaj je komunikacija pomembna?

- Osnovna človekova potreba in želja
- Izražanje sebe in odnosa z drugimi in do drugih
- Je več kot govorjenje in poslušanje. Razumevanje in interpretacija.
- Občutek izolacije, odrinjenosti, izključenosti iz socialnih aktivnosti
- Posameznikove potrebe, želje, sposobnosti niso prepoznane in podprte
- Občutek nemoči, nekoristnosti, posledičen izogib vključevanja

Komunikacija vs. govor

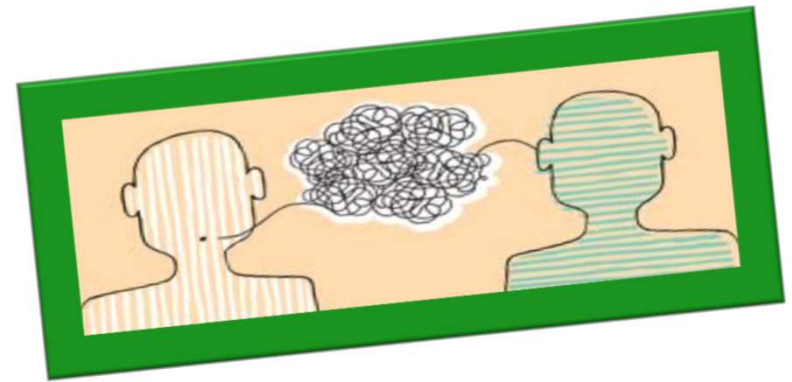
Jezikovne modalitete

- Razumevanje
(poslušanje)
- Govor
- Branje
- Pisanje

Razlogi za težave

- Kateri jezik govoriš?
- Selektivni sluh
- Partnerski odnosi
- Najstnik v hiši
- Mati ima vedno prav
- Profesor ni razumel kaj sem rekla
- Zdravnik me sploh ni poslušal

Razlogi za težave v govoru/komunikaciji

- Možganska kap (Afazija, Apraksija, Dizartrija, Disfagija,.....)
- Parkinsonizem (PB, PSP,MSA,CBD)
- MS
- ALS
- Demenca
- Progresivne afazije (ambulanta za kognitivne motnje)
- Laringektomija
- Traheotomija
- Afonija

Reševanje težav

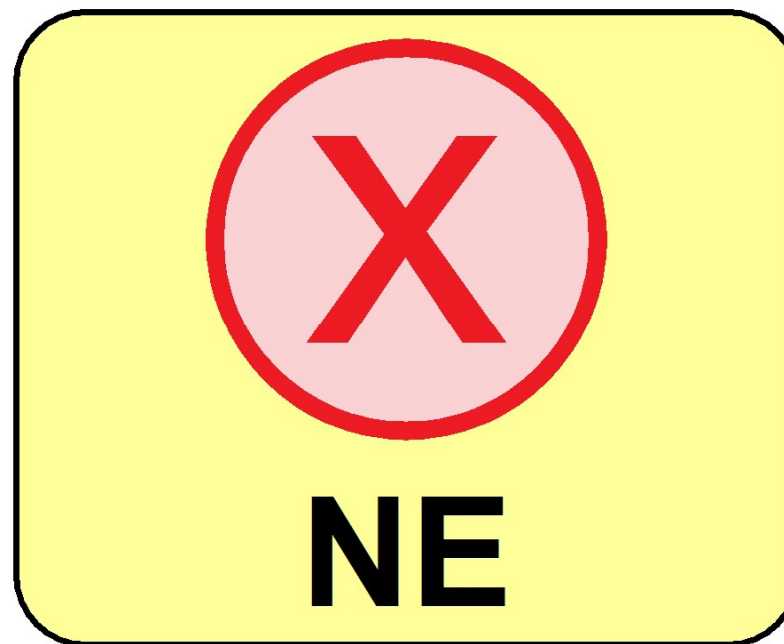
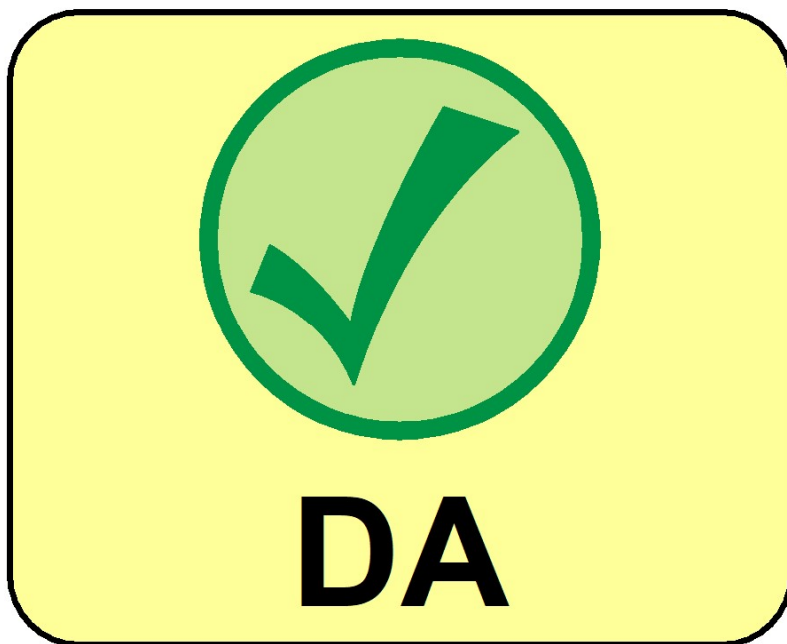

- *»Če resnično hočemo človeka varno in uspešno pripeljati na določeno mesto, ga moramo najprej poiskati tam, kjer se nahaja in pričeti iz dane izhodiščne točke.*
- *(Soren Kirkegard)*

Kako pa najdem izhodiščno točko?

- Očesni stik
- Gibi telesa
- Da/ne sistem
- Če ne razumem jasno povem
- Vodim, nosim težo komunikacije
- Sem potrpežljiv
- Če se le da privedem do odgovora

Enostavni komunikacijski pripomočki

My name is Marianne
I have Vascular Dementia
+ Alzheimers. Moderate → S
I will not use call button
because I don't know how!
~~~~~
She loves hugs
She's very passive +

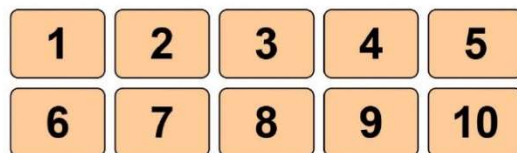
9/11/11 - 2.11.11, 3.11.11,
~~10.11.11, 11.11.11, 12.11.11, 13.11.11, 14.11.11, 15.11.11, 16.11.11, 17.11.11, 18.11.11, 19.11.11, 20.11.11, 21.11.11, 22.11.11, 23.11.11, 24.11.11, 25.11.11, 26.11.11, 27.11.11, 28.11.11, 29.11.11, 30.11.11, 1.12.11, 2.12.11, 3.12.11, 4.12.11, 5.12.11, 6.12.11, 7.12.11, 8.12.11, 9.12.11, 10.12.11, 11.12.11, 12.12.11, 13.12.11, 14.12.11, 15.12.11, 16.12.11, 17.12.11, 18.12.11, 19.12.11, 20.12.11, 21.12.11, 22.12.11, 23.12.11, 24.12.11, 25.12.11, 26.12.11, 27.12.11, 28.12.11, 29.12.11, 30.12.11~~
Marianne
21
21/25/865

Catherine Metzger

73 Octobre 1869

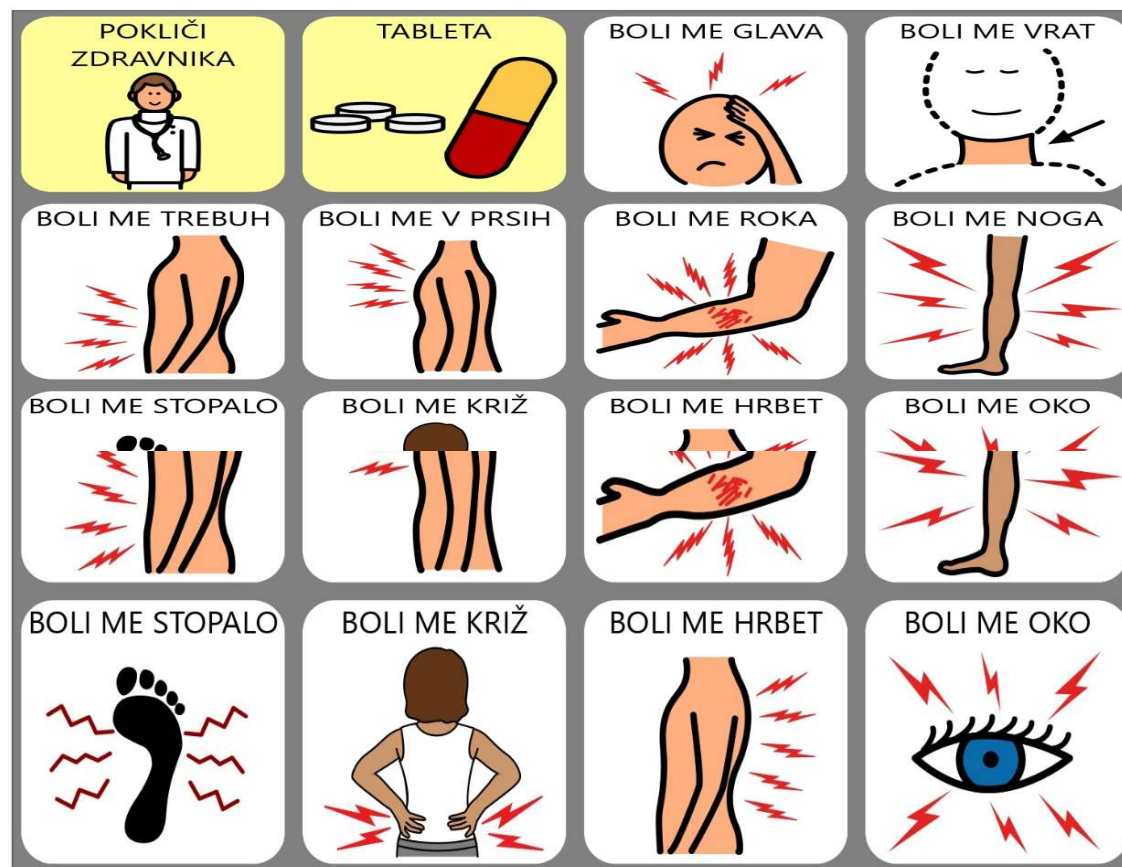
HO 3: FIGLI E 2 MI PATINI
CLAUDIA E SPOTA E GABRIELLA VIVONA
COM MOLO
ha con d ENON no non
to mia, AI TICU HO MONUCE d'rob, ita ore best

Enostavni komunikacijski pripomočki

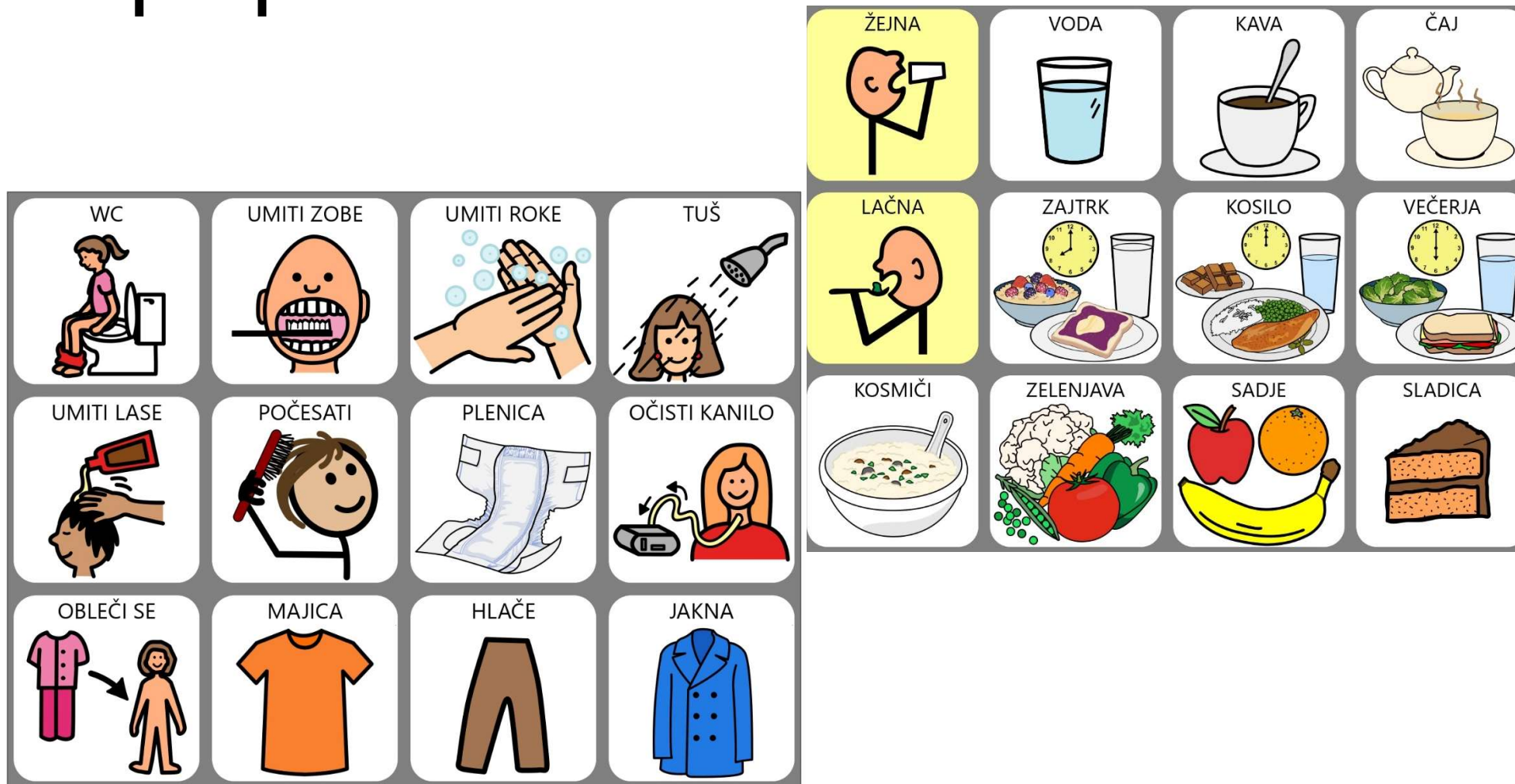

Enostavni komunikacijski pripomočki

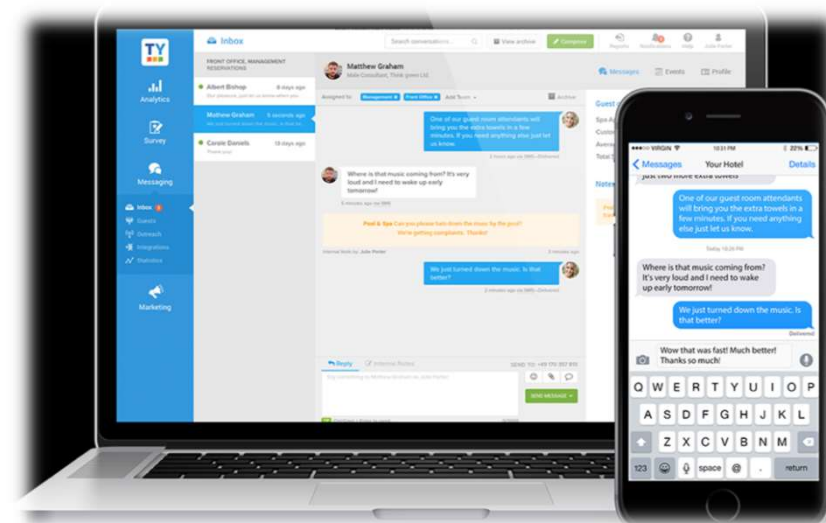
Enostavni komunikacijski pripomočki

Visokotehnološki komunikacijski pripomočki

Pripomoček z modulom za upravljanje na oči

Tablični pripomoček – upravljanje zaslona na dotik (prsti, pisalo za tipkanje)

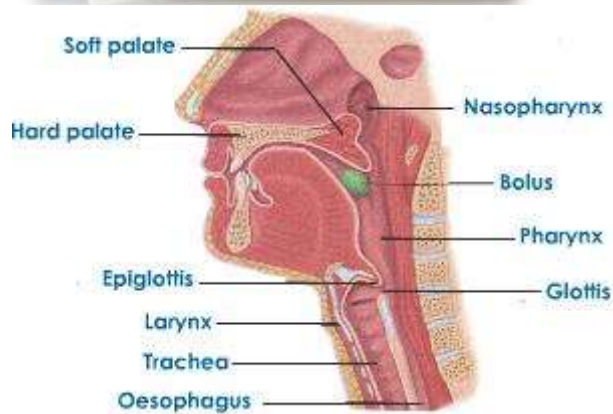
Možno upravljanje s pomočjo stikal ali drugih vmesnikov

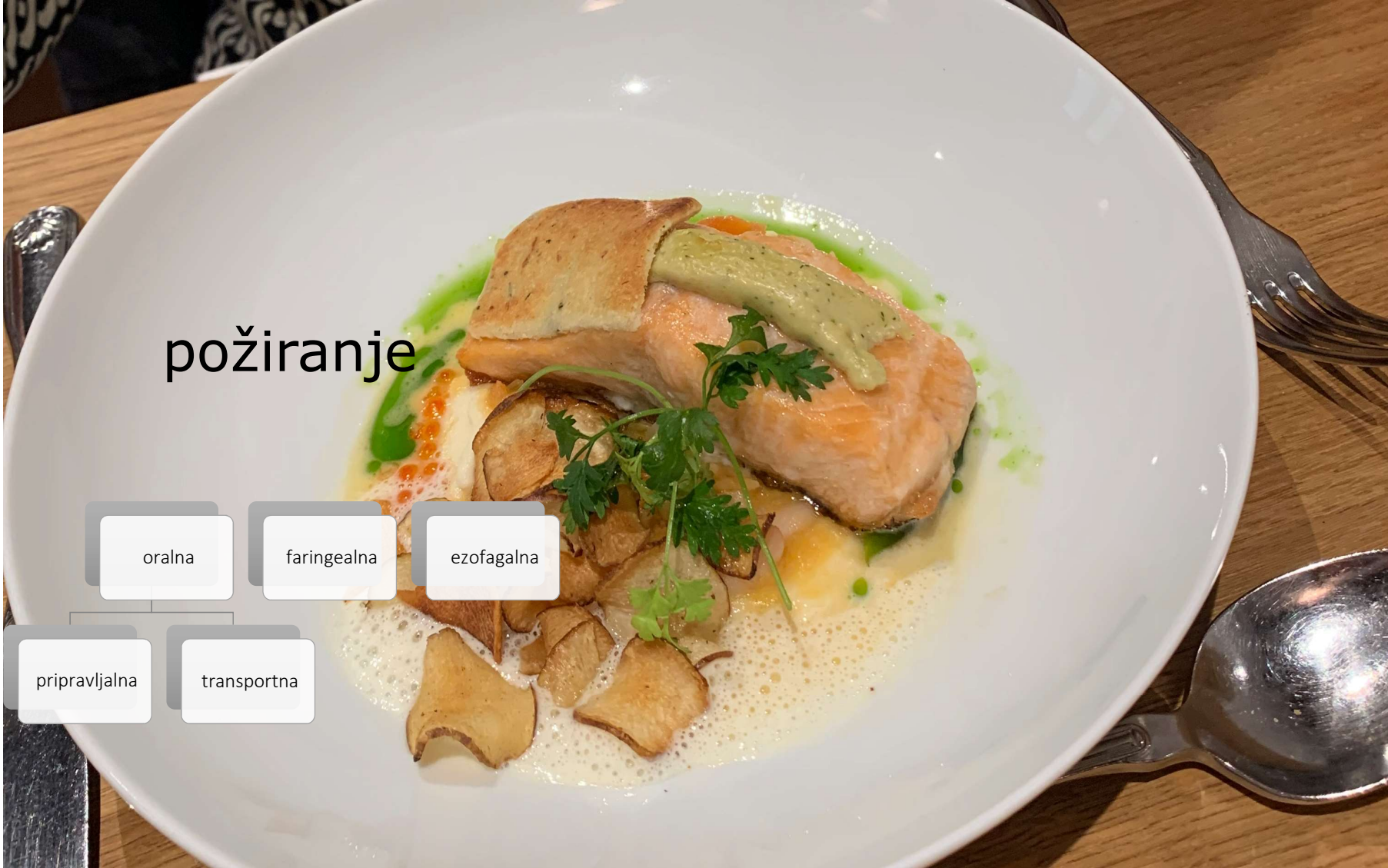
Disfagija

Kaj pa hranjenje in pitje?

požiranje

oralna

faringealna

ezofagalna

pripravljalna

transportna

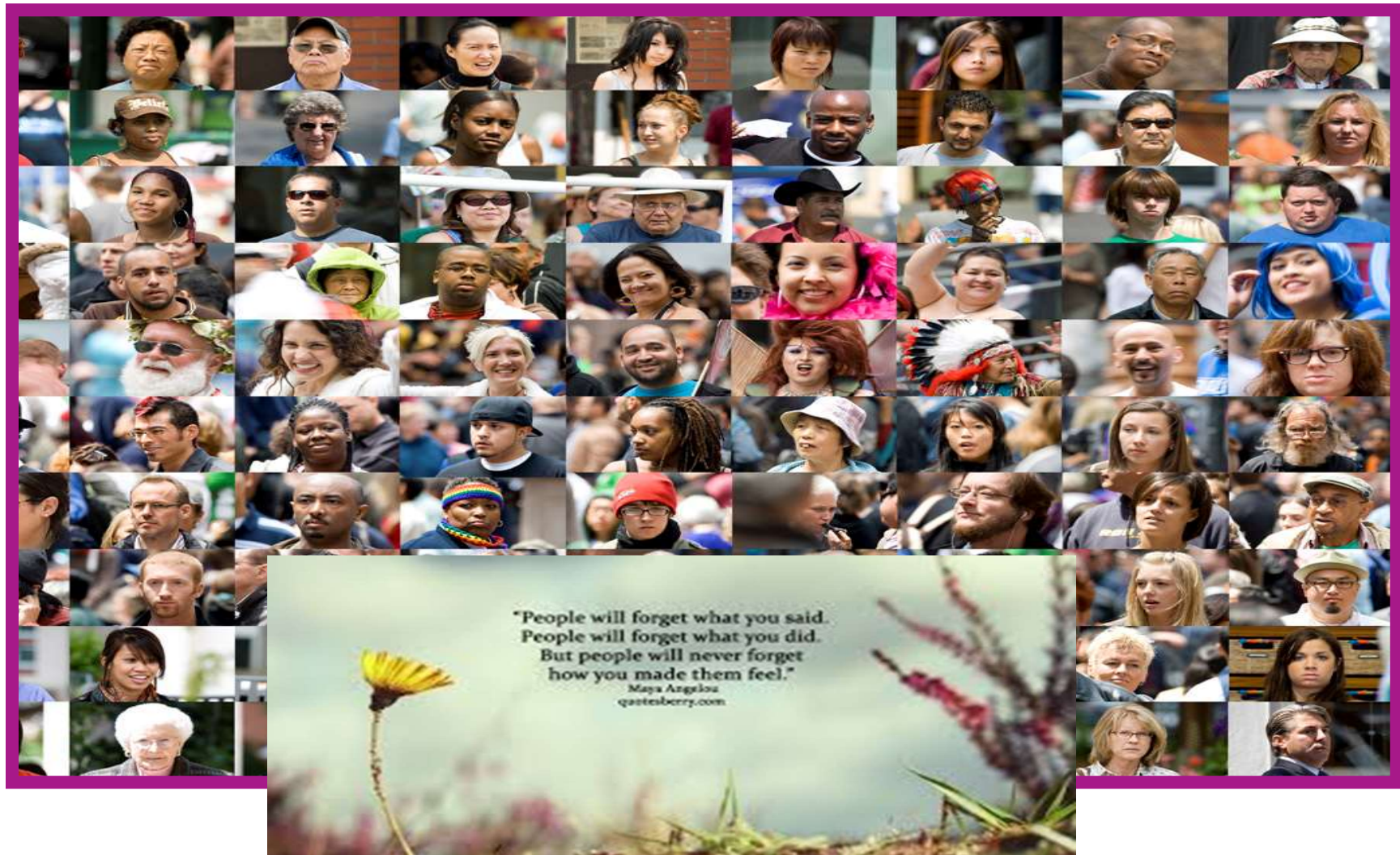
5 NAČEL VARNEGA HRANJENJA

1. SODELOVANJE
2. POLOŽAJ 90°
3. BRZINA
4. KOLIČINA
5. DIETA

MOJA VIZIJA-MOJA MISIJA

Vloga logopeda v paliativni oskrbi

klara.trpkova@kclj.si

Nisem sama....je beseda....in hvala, ker ste ji
prisluhnili.....